Punkt i protokollet PR 159/2020 rd

Plenum

Måndag 7.12.2020 kl. 13.59—18.43

8. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om inkomstskatteskalan för 2021 samt till lagar om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen och ändring av 13 § i lagen om inkomstdatasystemet

Regeringens proposition RP 142/2020 rd
Lagmotion LM 59/2020 rd
Utskottets betänkande FiUB 30/2020 rd

Andra behandlingen

Andre vice talman Juho Eerola: Ärende 8 på dagordningen presenteras för andra behandling. Innehållet har godkänts i första behandlingen och lagförslagen kan nu antas eller förkastas.

Debatt

16.46 **Päivi Räsänen kd:** Arvoisa herra puhemies! Ehdotan, että eduskunta hyväksyisi tämän mietinnön kolmanteen, kristillisdemokraattien vastalauseeseen sisällytettävät neljä lausumaehdotusta. Näissä esitämme, että ansiotasoindeksin mukaisen indeksitarkistuksen lisäksi työn verotusta kevennettäisiin yhteensä 200 miljoonalla eurolla. Esitämme vuoden 2021 tuloveroasteikon tulorajoja korotettaviksi 3,5 prosentilla, eli ansiotasoindeksin sijaan käytettäisiin korotettua indeksiä. Työtulovähennyksen enimmäismäärää sekä kertymä- ja poistumaprosentteja olemme esittäneet korotettavan hallituksen esitystä enemmän.

Esitämme ponnessa myös omaishoidon tuen verovapautta, jotta voitaisiin helpottaa omaishoitajan ja -hoidettavan toimeentuloa ja saisimme omaishoidon useamman ulottuville.

Esitämme myös, että kotitalousvähennyksen taso palautetaan sille tasolle, jolla se oli vielä vuonna 2019. Kotitalousvähennyksen avulla luodaan työpaikkoja esimerkiksi siivousalan sekä erilaisia korjaustöitä tekeviin yrityksiin ja samalla torjutaan harmaata taloutta, jota on siellä kotitaloustyön piirissä.

Lapsivähennysjärjestelmää myös koskee yksi pontemme. Tämähän luotiin kompensoimaan lapsilisien leikkausta, eikä sitä olisi tullut poistaa. Tämä lapsivähennys oli käytössä vuosina 2015—2017, ja tämän avulla voitaisiin korjata pahimpia lapsiperheiden kohtaamia epäkohtia.

Lisäksi ehdotamme työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennyksen pienentämistä. Ammattiliittojen jäsenmaksujen verovähennyskelpoisuus on nähtävä aika pitkälti jäänteenä menneiltä ajoilta, sillä muillakaan yleishyödyllisten järjestöjen jäsenillä ei ole oikeutta vähentää jäsenmaksujaan verotuksessa.

16.48 **Sari Tanus kd:** Arvoisa herra puhemies! Kannatan edustaja Räsäsen esittämiä vastalauseen 3 neljää lausumaehdotusta.

Ihan muutamalla sanalla haluan nostaa esiin tässä vielä tuon omaishoidon tuen, ja todella esitämme sitä — jo viime kaudella siitä oli nostoja, ja varmaan ehkä jo aiemminkin — että sen tulisi olla verovapaata tuloa.

Omaishoitohan on kaiken kaikkiaan monissa tapauksissa sekä hoidettavalle että hoitajalle inhimillisin ja paras hoitomuoto. Jos ajattelemme yhteiskunnallisesti tässä tilanteessa, niin se on kaikista taloudellisin myös yhteiskunnan kannalta, ja omaishoidon tekemisen tulee olla yksi keskeisimmistä laitoshoidon vähentämiseen tähtäävistä toimenpiteistä.

Meillä on monenlaista hoitovajetta: meillä on ikääntyvä väestö, meillä on pulaa hoitajista ja niin edelleen, ja omaishoitajat ovat kyllä kautta vuosien, vuosikymmenten, olleet erittäin tärkeä osa meidän terveydenhuoltoamme ja sairaanhoitoamme. He tekevät työtä monta kertaa itseään säästämättä. Näihin esityksiin on leivottu joitakin vapaapäiviä ja tietyllä tavalla omaishoitoa tukevia palveluja, mutta ne ovat kuitenkin varsin vähäisiä verrattuna siihen työmäärään, mitä he tekevät. Tosiasia on, kun asia suoraan sanotaan, että Suomen terveydenhuoltojärjestelmä ei selviäisi tänä päivänä ilman meidän omaishoitajiamme, ja sen vuoksi toivoisin, että paitsi että tämän omaishoidon tuen verovapaus todellakin toteutuisi, niin jatkossa edelleenkin, vaikka pikkuhiljaa tätä omaishoitajien tukea ja apua on lisätty, vielä näitä vapaapäiviä katsottaisiin — niitä tulisi olla ainakin jonkun verran enemmän — ja myös tätä omaishoitoa tukevia palveluja. Kyllä he ansaitsevat ja tarvitsisivat siinäkin suhteessa parempaa.

Ja sitten vielä muutama sana tästä lapsivähennyksestä: Todellakin esitämme, että vähennyksen määrä on 100 euroa jokaisesta huollettavasta alaikäisestä lapsesta, ja verosta siis saadaan vähentää tuo lapsivähennys. Meillä puhutaan paljon siitä, että lapsia syntyy niin tavattoman vähän, suunnilleen samaa luokkaa kuin nälkävuosina aikoja sitten. Monet nuoret perheet miettivät taloudellista pärjäämistä ja monia haasteita tänä aikana. Tämä lapsivähennys, mikä alun alkaen tuli todellakin kompensoimaan lapsilisien leikkauksia, on yhteiskunnalta varsin pieni satsaus, mutta itse lapsiperheille, huoltajille, kuitenkin varsin merkittävä. — Kiitos.

16.51 **Matias Marttinen kok:** Herra puhemies! Esitän, että eduskunta hyväksyy vastalauseen 2 eli kokoomuksen vastalauseen mukaiset kuusi lausumaehdotusta.

Niissä, herra puhemies, esitämme vaihtoehtobudjettimme mukaisesti, että ensinnäkin tuloverotusta kevennettäisiin 800 miljoonalla eurolla, jonka lisäksi kotitalousvähennykseen tehtäisiin muutokset, joita olemme esittäneet vaihtoehtobudjetissamme. Elikkä ensinnäkin vähennyksen enimmäismäärää nostettaisiin 5 000 euroon ja työkorvauksen verovähennysoikeutta kasvatettaisiin 60 prosenttiin ja palkkakorvauksen 40 prosenttiin. Samoin tämä 100 euron omavastuuosuus poistettaisiin, minkä lisäksi yli 75-vuotiaille luotaisiin tämä oma niin sanottu superkotitalousvähennys, jossa heille mahdollistettaisiin kotitalouspalvelutyön verovähennysoikeus 70 prosentin osalta, ja lisäksi kaikkein pienituloisimmille eläkkeensaajille myönnettäisiin 1 200 euroa vuodessa tukea palveluiden ostoon, mikäli tulot eivät riitä tämän vähennyksen tekemiseen.

Tämä, herra puhemies, on osa meidän vaihtoehtoamme, jolla Suomelle annetaan, mahdollistetaan koronan jälkeen uusi alku, joka tukee erinomaisesti meidän palvelumarkkinakehitystä ja sitä, että pienyrittäjät saavat lisää työtä ja vastaavasti sitten muun muassa lapsiperheet ja ikäihmiset pystyvät hankkimaan palveluita kotiin aivan eri tavalla kuin mitä

taas tänä päivänä. Kokoomuksen vaihtoehto tuo palkansaajalle keskimäärin 500 euroa vuodessa lisää tuloa käteen, eläkkeensaajalle noin 300 euroa ja henkilöyrittäjällekin 516 euroa käteen. Uskomme siihen, että myös veroelvytys täytyy ottaa yhdeksi keinoksi siinä, miten Suomi selviytyy.

Haluan, herra puhemies, vielä todeta, että kokoomuksen vaihtoehto on tehty tavalla, joka mahdollistaa myös kokonaisveroasteen voimakkaan keventämisen siten, että se on julkisen talouden näkökulmasta kestävästi toteutettu. Meillä vaihtoehdossa siis kuitenkin velanotto vähenee merkittävästi, ja tietysti nämä kaikki linjaukset löytyvät tuolta meidän vaihtoehtobudjetistamme yksityiskohtaisesti. — Kiitos.

16.54 **Ville Vähämäki ps:** Kunnioitettu puhemies! Teen vastalauseen 1 mukaisen muutosehdotuksen, tämän lausuman tästä kotitalousvähennyksestä ja oikeastaan sen palauttamisesta vuoden 2019 tasolle.

Me näemme asian siten, että kotitalousvähennyksen kasvattamisella on positiivisia vaikutuksia useiden alojen työllisyyteen. Tätähän käytetään itse asiassa aika paljon Suomessa. Vuonna 2019 kotitalousvähennystä käytettiin 455 miljoonan edestä, ja ensi vuodelle on budjetoitu 380 miljoonaa. Esittämämme muutoksen hintalappu on noin 92 miljoonaa. Aikaisemmassa vaiheessa, ykköskäsittelyssä, työtulovähennyksen osalta esitimme 150 miljoonan lisäystä ja eläketulovähennykseen 44 miljoonaa. Ne toki hävisivät ensimmäisen vaiheen äänestyksissä jo.

Nuo KD:n esittämät lapsivähennykset sekä omaishoitajille annettavat etuisuudet ovat kannatettavia. Meidän vaihtoehtobudjetissamme on tehty omaishoitovähennystyyppinen noin 20 miljoonan kevennys omaishoitajille.

Sitten lisäksi vaihtoehtobudjetissamme otamme huomioon sen, että haluaisimme ottaa muutamia vapaamatkustajia yhteiskunnasta kiinni eli nämä isot säätiöt. Heille voitaisiin asettaa joku pieni pääomakanta. Sieltä koettaisimme saada noin 65 miljoonaa. Siitä on tehty tutkimuksia, että näitten isojen säätiöitten pääomamassa on itse asiassa aika iso, ja sieltä olisi saatavissa valtiolle kyllä hyvinkin lisätuloja. Jostain pitäisi aloittaa. Minun mielestäni on vähän ongelmallista, että meillä on yhteiskunnassa tämmöisiä toimijoita, mitkä ovat vähän vapaamatkustajina tällä hetkellä.

Mutta se asia, pääseikka tässä nyt oli se, että tähän sinänsä todella fiskaaliseen hallituksen esitykseen esitämme tämmöisen pienehkön muutoksen kotitalousvähennykseen.

16.57 **Riikka Slunga-Poutsalo ps:** Arvoisa puhemies! Olen tottunut siihen, että edustaja Vähämäeltä tulee harkittuja ja kannatettavia esityksiä, joten kannatan edustaja Vähämäen tekemiä esityksiä.

16.57 **Johannes Koskinen sd:** Herra puhemies! Tuossa pohjaehdotuksessahan on jo elvyttävää vaikutusta, kun nuo taulukkotarkistukset tehdään isommalla inflaatioarviolla kuin mikä on todennäköistä.

Lausumissa on esitetty ihan selvittämisen arvoisia kohtia. Esimerkiksi kotitalousvähennyksen osaltahan toissa vuonna tehty ratkaisu on säästösyistä tehty — silloisessa tilanteessa, ennen koronaa — ja nyt on varmastikin vuoden 22 verotukseen mennessä saatavissa sen selvitystyön tulos, joka paraikaa on menossa. Kotitalousvähennyksen enimmäismäärä, kohdentaminen sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla ja jossakin määrin myöskin ehkä

laajentaminen sellaisiin työvaltaisiin tehtäviin, jotka kotitalouksia palvelevat, on syytä huolella selvittää. Tämähän oli kokoomuksen vastalauseessa pääsisältönä.

Toinen selvittämisen arvoinen asia on omaishoitajan tuen verotuskohtelu. Siinähän voitaisiin ikään kuin yksinkertaisimmalla tavalla ylimääräisistä menoista osa katsoa korvaukseksi, jolloinka se olisi luonteeltaan ei-verotettavaa, ja se auttaisi toimeentulotukea erityisesti pienituloisten kotitalouksien omaishoitajatilanteissa. Tämäkin on syytä huolella ja ripeästi selvittää.

Meidän varmaan tulee vuoden 22 budjettiin laajalla pohjalla miettiä näitä elvyttäviä ratkaisuja. Siellä voi olla osana elvytyshelpotuksia verotukseen, ja siellä tämmöiset sosiaalisesti oikeudenmukaiset tavat ovat tietysti tärkeitä samalla, kun pitää katsoa myös koko verotuksen kokonaisuutta, että taas siellä, missä on maksukykyä, verotusta voidaan kiristää erityisesti pääomatulojen osalta. Tämä työ pitää tulevan vuoden aikana tehdä, että saataisiin sitten mahdollisimman hyvin työllisyyttä ja talouden kasvuun saattamista palvelevat verolainsäädännön muutokset esitellyiksi ensi joulun alle niin, että ne vuoden 22 ratkaisut tukevat laajasti hallituksen tavoitteita työllisyysasteen nostamiseksi ja taloudellisen kasvun vauhdittamiseksi.

17.00 **Ruut Sjöblom kok:** Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Marttisen erinomaisia esityksiä.

17.00 **Päivi Räsänen kd:** Arvoisa herra puhemies! Totean vielä, että koronakriisin aiheuttaman talouskriisin takia on tarpeellista keventää työn verotusta, jotta ihmisten ostovoima ja työn kannustavuus paranisivat, eikä kenenkään verotuksen tässä tilanteessa pitäisi kiristyä. Vastaavasti verotuksella tulisi suunnata tukea perheille, kodeille, kotona tehtävään hoitotyöhön. Samoin on tarpeen, että myös erilaisia verovähennyksiä tarkistetaan valtionvelan kasvaessa voimakkaasti.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että ansiotuloveroperusteinen indeksitarkistus tehdään kaikilla tulotasoilla 2,5 prosentin ansiotasoindeksin mukaisesti. Hallituksen esityksen mukaan keskituloisen verotus kiristyy noin 0,2 prosenttiyksiköllä, enimmillään 0,4 prosenttiyksiköllä. Sen takia olemme tämän vastalauseen esittäneet, ja tämä sisältyy myös kristillisdemokraattien vaihtoehtobudjettiin.

Riksdagen avslutade debatten och avbröt behandlingen av ärendet.